

Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Tulostavoiteasiakirja 2021

SISÄLLYSLUETTELO

1	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	4
1.1	Lisäämme elinvoimaa	4
1.1.1	Työllisyysasteen nostaminen.....	4
1.1.2	PK-yritykset uudistuvat ja kasvavat monipuolistaen elinkeinorakennetta	5
1.1.3	Elinkeinojen vastuullisuuden edistäminen	8
1.1.4	Saavutettavuuden edistäminen	10
1.1.5	Koulutus- ja osaamistaso nousee, ja osaavan työvoiman saatavuus paranee.....	11
	Tavoittelemme hiilineutraaliutta	12
1.1.6	Hiilineutraaliuden edistäminen.....	12
1.1.7	Kiertotalouden ratkaisut.....	14
1.1.8	Edistämme ilmastonmuutokseen sopeutumista	15
1.1.9	Luonnon monimuotoisuus ja vesien tila	16
1.1.10	Kestävä kaupunkikehitys.....	19
1.2	ELY-keskuksen aluekohtainen strateginen tavoite.....	20
2	Toiminnallinen tuloksellisuus.....	21
2.1	Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat.....	21
3	Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	24
4	Erikoistumis- ja keskitetyt tehtävät	25
5	Voimassaolo ja seuranta	26
5.1	Liite.....	26
6	Allekirjoitukset.....	26

10.12.2020

Toiminta-ajatus

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset edistävät alueellista kehittämistä hoitamalla valtionhallinnon toimeenpano- ja kehittämistehtäviä alueilla.

Yleistä

ELY-keskuksen tulostavoitteet perustuvat hallitusohjelmaan, AVI-ELY -strategia-asiakirjaan, eri hallinnonalojen strategioihin sekä ottavat huomioon hallituksen aluekehittämispäätöksen ja maakuntaohjelmien linjaukset.

ELY-keskukset hyödyntävät aktiivisesti sekä virastokokonaisuuden eri tehtäväalueiden, että ELY-keskusten keskinäisiä yhteistyömahdollisuuksia tässä tulossopimuksessa määriteltyjen tavoitteiden saavuttamiseksi. ELY-keskukset toimivat tiiviissä vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä kumppaniverkostojen kanssa edistäessään alueen elinvoimaa, kestäväää kasvua ja tulevaisuutta sekä hyvinvointia ja sisäistä turvallisuutta.

Pitkän aikavälin strategiset linjaukset

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen strategiset linjaukset perustuvat hallitusohjelmaan, ELY-keskusten ja aluehallintovirastojen yhteisen strategia-asiakirjan linjauksiin sekä Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan maakuntaohjelmien painopisteisiin.

Maankäytön, asumisen, liikenteen, palvelujen ja elinkeinojen yhteen sovittaminen

Tavoitteena on laajentaa maankäytön, asumisen, liikenteen palvelujen ja elinkeinojen (MALPE) yhteensovittamista kaikilla alueen kaupunkiseuduilla. Kuntien välisen MALPE-yhteistyön aloittamista tuetaan. Maankäytön ja liikennejärjestelmän yhteen sovittamisella luodaan edellytykset hyvälle ja elinvoimaiselle asuin- ja elinympäristölle. Ennakoivasti suunnitellut kaavaratkaisut sekä toimiva ja eheä yhdyskuntarakenne ja liikennejärjestelyt luovat hyvinvointia ja elinvoimaa sekä edistävät hiilineutraalia yhdyskuntakehitystä. Suunnittelussa huomioidaan alueen olemassa oleva yhdyskuntarakenne ja haetaan kestäviä ratkaisuja kaupunkien ja maaseudun väliseen vuorovaikutukseen ja liikkumistarpeisiin.

Elinkeinoelämän kilpailukyvyn ja kansainvälistymisen, sekä työmarkkinoiden vetovoimaisuuden edistäminen

Pohjalaismaakuntien erityisvoimavara on yrittäjyys, jonka toimintaedellytysten parantaminen on tärkeä päämäärä. Pk-yritysten kasvuhakuisuus, uuden teknologian ja tiedon hyödyntäminen, sekä kansainvälisille markkinoille suuntautuminen ovat luonnollisesti tärkeitä kehittämisteemoja, joiden edistämiseksi tarvitaan aktiivista verkostoyhteistyötä. Osaavan työvoiman saatavuus on menestystekijä, jonka eteen on tehtävä monialaista yhteistyötä. Tavoitteissa korostuvat työnvälitystoiminnan tehostaminen, nuorisotyöttömyyden ehkäisy sekä työperäisen maahanmuuton ja maahanmuuttajien integroitumisen edistäminen. Sekä yrityspalveluiden että työllisyydenhoidon toimintamallien uudistaminen ovat tärkeitä päämääriä, joilla pyritään vastamaan alati nopeutuviin muutostrendeihin.

10.12.2020

Ruokajärjestelmän kilpailukyvyyn parantaminen ja kestävä luonnonvaratalous

Tavoitteena on parantaa ruokajärjestelmän kilpailukykyä ja uudistaa vastuullisen ruokaketjun toimintaa. Ruokaketjun kehittämistyön keskeinen tavoite on koko ketjun osaamisen ja vuoropuhelun vahvistaminen. Ruokaketjun digitalisaation vahvistamiseen ja hyödyntämiseen pyritään suuntaamaan uusia kehittämisspanostuksia. Korkealaatuinen ruuantuotanto turvataan kestäväällä tavalla. Eläinten hyvinvointi paranee ja elintarviketurvallisuus sekä eläinten ja kasvien terveys säilyvät korkealla tasolla. Elinvoimaisen maatalouden harjoittaminen turvaa maaseudun elinvoimaisuutta ja ympäristö säilyy asutun sekä hoidetun näköisenä. Hyvin hoidettu maaseutu ja kunnossa oleva infrastruktuuri tarjoaa uusia mahdollisuuksia myös muulle yritystoiminnalle.

Ratkaisujen hakeminen hiilineutraalisuuden, ilmastonmuutoksen hillinnän, luonnonmonimuotoisuuden ja vesien hyvän tilan edistämiseksi

Tavoitteena on saavuttaa hiilineutraalius vuoteen 2035 mennessä hyödyntäen pohjalaismaakuntien merkittävää osaamista biotalouden ja energiateknologian saralla. Ilmastonmuutokseen sopeutuminen edellyttää kaikkien toimijoiden laajaa yhteistyötä. Tavoitteena on, että sää- ja ilmatoriskit huomioidaan kattavasti. Luonnon monimuotoisuuden vähenemisen pysäyttäminen ja vieraslajien torjunta on nostettava keskeisiksi tavoitteiksi. Luonnon monimuotoisuutta vahvistetaan ympäristöministeriön HELMI-ohjelman kautta kunnostamalla erityisesti soita ja perinnebiotooppeja. Vieraslajien torjunnassa hyödynnetään paikallisia verkostoja ja yhteistyöhankkeita. Vesien hyvän tilan saavuttaminen vuoteen 2027 mennessä on haasteellista mm. happamien sulfaattimaiden aiheuttamien haittojen vuoksi. Tavoitteena on etsiä ja toteuttaa monipuolisia vesien tilaa parantavia toimenpiteitä yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa.

Osaamisen johtamisen kehittäminen ja osaamistarpeisiin varautuminen

Osaaminen ja sen johtaminen ovat tärkeä osa strategista henkilöjohtamista ja tulevaisuuden rakentamista. Osaavat ihmiset ovat yksi merkittävimmistä resursseista palvelujen tuloksellisessa ja vaikuttavassa tuottamisessa ja johtamisessa. Osaamisen ennakoinnilla varmistetaan, että henkilöstövoimavarojen kehittäminen perustuu tulevaisuuden tarpeisiin ja tukee organisaation strategian toteuttamista.

Aluelähtöinen ja ennakoiva kehittäminen yhdessä kumppanuusverkostojen kanssa

ELY-keskus kehittää toimintaansa alueen erityispiirteet huomioiden ja vuorovaikutteisesti uudenlaisia kehittämissideoita hakien. Kehittämistyössä korostuvat verkostojen hallinta (ml. keskitetyt ELY-palvelut), monikanavaisten palveluprosessien hyödyntäminen ja digitalisaation mahdollistamien toimintamallien aktiivinen haltuunotto. Lähivuosina korostuneeseen rooliin nousevat koronakriisistä selviytyminen, tiivis kumppanuusyhteistyö elpymishankkeiden ja innovaatioekosysteemisopimuksien toimeenpanossa, sekä TE-palvelujen kehittäminen yhteistyössä palveluntuottajien ja kuntakokeiluhankkeiden kanssa. Myös Ilmastokysymyksiin liittyvän monialaisen kumppanuusyhteistyön painoarvoa lisätään.

1 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus on jaettu strategiaan painopisteisiin *Lisäämme elinvoimaa* ja *Tavoittelemme hiilineutraaliutta* AVI-ELY -strategia-asiakirjan mukaisesti ja hallitusohjelmaan perustuen. AVI-ELY -strategian strateginen painopiste *Turvaamme hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta* on sisällytetty poikkileikkaavasti kohtiin *Yleistä* ja *Toiminnallinen tuloksellisuus*. ELY -keskukset osaltaan edistävät valtion aluehallinnon yhteisten strategisten painopisteiden tavoitteiden toteutumista.

1.1 Lisäämme elinvoimaa

1.1.1 Työllisyysasteen nostaminen

Tavoite: Työllisyysaste nostetaan 75 prosenttiin vuoden 2023 loppuun mennessä.

Erityiseksi painopisteeksi otetaan työllistymistä edistävissä palveluissa olevien jatkopulluttaminen työelämään. Yksityisiltä palveluntuottajilta hankitaan siirtymäpalveluja polutuksen tueksi. Nuorten työelämään kiinnittymistä tuetaan kohdennetuilla palveluilla alle 30-vuotiaille. Osatyökykyisten työssäoloa lisätään kokeilulla, jossa osatyökykyisille etsitään työkykyynsä ja osaamiseensa soveltuvia työtehtäviä.

Yhteistyössä kuntien kanssa tehostetaan toimia heikossa työmarkkina-asemassa olevien työelämäosallisuuden lisäämiseksi. ELY ja TE-toimisto tekevät tiivistä yhteistyötä kuntien kanssa heikossa työmarkkina-asemassa olevien, nuorten ja maahanmuuttajien työelämäosallisuuden lisäämiseksi. Työllisyyden kuntakokeilu kohdistuu osaltaan tähän asiakasryhmään.

ELY-keskus osallistuu Etelä-Pohjanmaan elpymissuunnitelman toimeenpanoon panostamalla aktiiviseen työvoimapolitiikkaan yhteistyössä oppilaitosten, palveluntuottajien ja kuntakokeiluhankkeiden kanssa. Yrityspalveluissa toteutetaan proaktiivista haravointia, jonka avulla alueen yrityksiä aktivoidaan kehittämistoimintaan ja ohjataan soveltuvien palvelujen piiriin.

Mittari	2021 Tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite
Käynnissä olevien työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto, vk (TA)	31	31	31	31
Virta yli 3 kuukauden työttömyyteen, % (TA)	36	35	34	34

Mittari	2021 Tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite
Rahoitetuissa hankkeissa keskimäärin syntyvät työpaikat yrityksissä (työpaikkakerroin)	4	4	4	4

TA = tavoite sisältyy valtion talousarvioon

1.1.2 PK-yritykset uudistuvat ja kasvavat monipuolistaen elinkeinorakennetta

Tavoite: *Suomen tutkimus-, kehitys- ja innovaatiomenot ovat 4 % bruttokansantuotteesta vuoteen 2030 mennessä. ELY-keskukset edistävät t&k&i tavoitetta erityisesti tukemalla pk-yritysten uusien tuotteiden, palvelujen ja tuotantomenetelmien kehittämiseen liittyviä hankkeita.*

Mittari: *ELY-keskusten toimenpiteet tki- tavoitteen edistämiseksi (rahoituspalvelut, innovaatioympäristöjen ja liiketoimintaekosysteemien edistäminen sekä innovatiivisten julkisten hankintojen hyödyntäminen) (sanallinen)*

Toimitaan aktiivisesti erilaisissa verkostoissa ja ekosysteemeissä sekä edistetään sellaisten hankkeiden suunnittelua ja syntymistä, joilla voidaan vaikuttaa tutkimuksen-, kehittämisen ja innovaatioiden hyödyntämiseen.

Yrityksen kehittämisavustuksella ja yritysten kehittämispalveluilla kannustetaan maakunnan pk-yrityksiä määrätietoiseen ja tavoitteelliseen liiketoiminnan kehittämiseen ja uudistamiseen. Rahoitettavat kehittämistoimenpiteet voivat kohdistua mm. uusien tuotteiden ja palvelujen kehittämiseen, tuotantomenetelmien kehittämiseen, johtamisjärjestelmien kehittämiseen ja kansainvälistymisvalmiuksien kehittämiseen. Tarvittaessa ohjataan yrityksiä käyttämään myös muita julkisia rahoitusinstrumentteja osana kehittämishankkeita.

Maaseutuohjelman rahoitusvälinein tavoitetta tuetaan välillisesti. Tuetaan hankkeita, joissa yrityksille tarjotaan soveltavaa TKI-toimintaa ja pyritään vahvistamaan yritysten osaamista uusien tuotteiden, prosessien tai palveluiden kehittämiseksi sekä prototyyppien rakentamiseksi.

Etelä-Pohjanmaan laajakaistayhteyksien tila on merkittävä haaste, joka heijastuu myös kehittämistoiminnan edellytyksiin. Maatilojen ja yritysten toiminnan tueksi tarvitaan nopeita ja varmoja valokuituyhteyksiä. Digitalisaation edistäminen on yksi EU:n elpymisrahoituksen painotuksista. Eri rahoitusinstrumenttien yhteensovittamista tarvitaan entistä enemmän, että ne pystytään hyödyntämään mahdollisimman tehokkaasti.

10.12.2020

Työvoima- ja yrityspalveluiden hankintatoiminnassa korostuvat palvelujen vaikuttavuus ja markkinavuoropuhelut palvelun tuottajien kanssa. Palvelun laatuvaatimuksia hyödynnetään valintakriteereissä. Tulosperusteisuutta käytetään yleisesti palvelun maksatuksen periaatteena.

Tavoite: *Aktivointitoimien avulla yhä useampi yritys kehittää toimintaansa kasvun mahdollistamiseksi*

TE-toimiston ja ELY-keskuksen yrityspalvelut on organisoitu uudelleen ja koottu yhteen omaksi yksikökseen Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukseen. Yrityspalvelukeskuksen toiminnan ytimenä on edellä mainittujen toimijoiden yhteistoiminnan ja vaikuttavuuden tehostaminen yhteistyössä Business Finlandin ja Keski-Suomen ELY-keskuksen yrityspalvelutoimijoiden kanssa. Kehittämistyö on edelleen käynnissä. Samalla tiivistetään yhteistyötä muiden alueellisten yrityspalvelutoimijoiden kanssa ja kehitetään verkostomaisia yhteistoimintamalleja. Yrityspalvelujen markkinointia ja tiedotusta tehostetaan hyödyntäen monipuolisesti eri kanavia. Yrityspalvelut myös kootaan yhteiselle verkkoalustalle, jossa asiakasta ja elinkeinotoimijaa ohjataan sopivan palvelun ääreen ja asiantuntijan löytämiseen.

ELY-keskuksen yrityspalveluja tarjotaan systemaattisesti ja tavoitteena on löytää kasvu- ja uudistushaluisia sekä kansainvälistymispotentiaalia omaavia yrityksiä, sekä aktivoida uusia asiakkaita julkisten yrityspalvelujen piiriin. Kasvu-CRM:n mahdollisuudet hyödynnetään asiakastyössä tehokkaasti. Uusiasiakashankintaa toteutetaan TE-toimiston yritysneuvojen kärjellä, yhteistyössä seudullisten yrityspalvelutoimijoiden kanssa.

Yritysten kehittämispalveluilla (konsultointi ja avainhenkilökoulutukset) kehitetään kasvuhakuisia pk-yrityksiä. Kansainvälistyviä yrityksiä valmennetaan uudentyypisellä VALO-ohjelmalla.

Mittari	2021 Tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite
Eri palveluilla kasvuun ja kehittymiseen aktivoitujen yritysten määrä (kpl)	40	40	40	40

Tavoite: *ELY-keskukset sitoutuvat yhteisten Team Finland-tavoitteiden edistämiseen ja kehittävät yhteistyötään TF-verkoston toimijoiden kanssa.*

Mittari: *ELY-keskuksen kehittämistoimenpiteet Team Finland-tavoitteiden edistämiseksi (sanallinen)*

ELY-keskus koordinoi alueella operatiivista TF-toimintaa. Team Finland-ydintoimijoista koostuva aluetiimi seuraa TF-tavoitteiden toteutumista. TF-alueitiimissä pyritään tunnis-

10.12.2020

tamaan entistä tehokkaammin uusia potentiaalisia kansainvälistyviä yrityksiä ja erityisesti alueen vahvojen painopistetoimialojen viejäverkostoja. Kasvu-CRMää hyödynnetään proaktiivisessa asiakkuustyössä ja yhteistyössä TF-ydintoimijoiden kesken.

Selkiytetään Team Finland-alueverkoston yhteistyörooleja ja toimintamalleja. Tavoitteena on nostaa, kannustaa ja innostaa alueen uusia kansainvälisesti kasvuhaluja yrityksiä kansainvälistymispalveluiden piiriin. Alueverkoston kautta välitetään tietoa TF-kumppaneiden tarjoamista palveluista ja kasvatetaan sitä kautta verkoston tunnettua. Selkiytetään kasvu- ja vientiyrityksen suunnitelmallinen palvelupolku yrityspalvelukeskuksen kokonaisuudessa. Hyödynnetään koronarahoitusta saaneet yritykset asiakashankinnassa.

Lisätään alueen yritysten vientiosaamista ja kansainvälistymisvalmiuksia toteuttamalla ELY-keskuksen toimesta valmennusohjelma VALO, jonka yhteydessä edistetään yhteistyötä myös seudullisten yrityspalvelutoimijoiden kanssa kv-potentiaalisten yritysten tunnistamiseksi eri puolilla maakuntaa. VALO-ohjelman aloitusta on jouduttu koronatilanteen vuoksi siirtämään jo useampaan otteeseen. Sen sisältöä ja toteutustapaa on muokattu vastaamaan paremmin koronatilanteesta kärsivien vientiä ja kansainvälistymistä suunnittelevien yritysten tarpeita. Ohjelma pyritään toteuttamaan talvella 2020-2021.

Tavoite: *Yritysrahoitusta saavat pk-yritykset kasvavat uudistamalla liiketoimintaansa ja kansainvälistymällä.*

Yrityksen kehittämisyhteistyötä voidaan myöntää sekä investointeihin että kehittämistoimenpiteisiin. Rahoitusta suunnataan erityisesti kasvuhakuisille ja kansainvälistyville pk-yrityksille. Yritysrahoituksen tavoitteena maakunnassa on edistää maakunnan vahvojen toimialojen uudistumista ja parantaa alihankintaverkostoissa toimivien yritysten kilpailukykyä.

Maaseudun yritystukien osalta painopiste on maaseudulla toimivien pienten yritysten investointien tukemisessa. Edistetään yritystoiminnan monipuolistamista, yritysten kannattavaa kasvua, tuottavuuden parantamista ja kilpailukykyä vahvistamista sekä uusien työpaikkojen luomista. Ruokaketjun kehittämisessä tavoitteena on elintarvikealan yritysten kasvu ja kehittyminen ja kilpailukykyä parantaminen lisäämällä maataloustuotteiden jalostusarvoa, parantamalla laatua ja monipuolistamalla tuotevalikoimaa kotimaan ja kansainväliseen kysyntään vastaten.

Mittari	2021 Tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite
Rahoitetuissa hankkeissa syntyvä liikevaihdon kasvu yrityksissä, liikevaihtokerroin (arvio)	5	5	5	5

Mittari	2021 Tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite
Rahoitetuissa hankkeissa syntyvä viennin kasvu yrityksissä, vientikerroin (arvio)				
Rahoitetuissa pk-yritysten hankkeissa syntyvät patentit ja muut aineettomat oikeudet, kpl (arvio)				

Tavoite: Korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan työpaikat lisääntyvät, osuus BKT:sta nousee ja työntekijöiden työskentelyedellytykset paranevat.

Mittari: Korkeaa arvonlisää tuottavien palveluiden, luovan talouden, kulttuurimatkailun ja kulttuurialan toimintaedellytysten tukemista edistävät toimet (sanallinen).

Osallistutaan Etelä-Pohjanmaan kulttuuristrategian verkostomaiseen toimeenpanoon ja kulttuuritoimijoiden yhteistyön tiivistämiseen. Samalla pyritään vahvistamaan kulttuurialan toimijoiden keskinäistä verkottumista. Kulttuuripalvelujen saavutettavuudessa huomioidaan erityisesti maahanmuuttajat, syrjäytymisvaarassa olevat ja nuoret. Hankerahoitusta kohdennetaan kulttuurin saavutettavuuden ja kulttuurimatkailun edistämiseen myös maakunnan reuna-alueille.

Pyritään vahvistamaan luovien alojen yritysten liiketoiminnan kehittymistä, kasvua ja kansainvälistymistä eri rahoitusvälineiden avulla. Jaetaan järjestelmällisemmin tietoa ja järjestetään tapahtumia näiden rahoitusvälineiden esittelyyn. Tuemme sote-alan yritysten kehittymistä valtakunnallisessa yhteistyössä (Sotedigi, Soteuttamo).

Lisätään ELY-keskuksen sisäistä yhteistyötä ja tiedonvaihtoa OKM:n hallinnon alaan kuuluvissa tehtävissä, koska tehtävät jakautuvat ELY-keskuksessa usealle eri asiantuntijalle.

1.1.3 Elinkeinojen vastuullisuuden edistäminen

Tavoite: Edistetään erilaisten elinkeinojen vastuullisuutta ja kilpailukykyä, maa-, metsä-, kala- ja puutarhatalouden sekä palvelualojen kehittämishankkeita, matkailuelinkeinon toimintaedellytyksiä, kalastuselinkeinojen toimintaedellytyksiä kasvattaen kalatalouden arvoketjun arvoa sekä uusiutuvien luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä. Edistetään vastuullisen ja uudistuvan ruokajärjestelmän kilpailukykyä ja alan yritysten vientiedellytyksiä.

10.12.2020

Ruokajärjestelmän kehittäminen on maakunnan keskeinen kehittämistoimien kohde. Tuetaan erilaisin rahoitusvälinein maatalouden rakennekehitystä ja maatalojen omistajanvaihdoksia. Tuetaan erityisesti elintarvikeketjun toimijoiden yhteistyössä toteuttamia kehittämistoimia, mitkä tähtäävät elintarvikeketjun kilpailukyvyn vahvistamiseen ja uudistumiseen. Rahoitetaan hankkeita, jotka tukevat taloudellisesti kannattavan ja ympäristöystävällisen elintarvikeketjun toimintaa ja sitoutetaan elintarvikejalostajia sekä maatalouden teknologiayrityksiä kokonaisvaltaiseen kehittämiseen. Panostetaan eläinten hyvinvointiin ja laadukkaiden raaka-aineiden tuottamiseen.

Osallistutaan ja toimitaan aktiivisesti alueellisen ruokajärjestelmän (ruokaketjun/”ruokapöydän”) toimintamallin kehittämistyöhön ja toiminnan käynnistämiseen.

Käynnistetään yhdessä työvoimahallinnon ja sidosryhmien kanssa toimia osaavan työvoiman saamiseksi maataloille.

Kotimaisen ruuantuotannon turvaamiseksi varmistetaan kasvien ja eläinten terveyden tilan pysyminen hyvänä ja tuotantopanosten laadukkuus Ruokaviraston elintarvikeketjun toimintasuunnitelman mukaisesti tekemällä tarkastuksia sekä ohjeistamalla toimijoita. Luomutuotannon valvonnalla osaltaan parannetaan vastuullisen ruokajärjestelmän kilpailukykyä.

Elinkeinoharjoittajia koskevien säädösten tuntemuksen parantamiseksi panostetaan valmentavaan työskentelyotteeseen asiakaskohtaamisissa, koulutamme toimijoita, tiivistämme yhteistyötämme eri viranomaisten kanssa.

Tuetaan matkailun osalta matkailutoimijoiden pitkäjänteisen yhteistyön tekemistä ja uusien yhteistyöverkostojen ja kumppanuuksien rakentamista, myös yli toimialarajojen (esim. ruokamatkailu, green care, kulttuuri). Lisätään ymmärrystä ja osaamista laajan toteuttajaverkoston yhteistyön merkityksestä esim. palvelujen/palvelupakettien/yhteistuotteiden tuotteistamisessa, markkinoinnissa, digitaalisuuden hyödyntämisessä sekä kansainvälisyyden edistämisessä.

Vastuullisuus on osa menestyvän yrityksen liiketoimintaosaamista kaikilla toimialoilla. Menestyvien yritysten on tärkeää toimia ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävällä tavalla. Vastuullisuutta tarkastellaan yhä kattavammin ja kokonaisvaltaisemmin. Esimerkiksi ympäristövaikutuksia tarkastellaan koko elinkaaren laajuudelta, tuotekehityksestä kierrätykseen. Toimitusketjun vastuullisuutta tarkastellaan myös alihankkijoiden osalta. Yrityksen kehittämisavustuksella ja yritysten kehittämispalveluilla voidaan tukea yrityksiä, jotka panostavat toiminnassaan vastuullisuuden kehittämiseen.

Mittari	2021 Tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite
Elintarvikeketjun turvallisuus ja vastuullisuus (säädösten vaatimukset täyttävien elintarvikeketjun toimijoiden osuus), %	90	90	90	90

1.1.4 Saavutettavuuden edistäminen

Tavoite: *Väylänpidon toimenpiteet on kohdistettu asiakastarpeiden ja vaikuttavuuden perusteella. Myös alemman tieverkon kuntoon panostetaan.*

Toimiva liikennejärjestelmä mahdollistaa työpaikkojen ja palvelujen hyvän saavutettavuuden. Liikennejärjestelmä ja tietoliikenneyhteydet mahdollistavat asumisen, työskentelyn ja yrittämisen edellytykset asuinpaikasta riippumatta. Liikenne on turvallista kaikilla kulkutavoilla. Toimivan arjen edellyttämät liikennepalvelut turvataan kustannustehokkaasti koko alueella. Alueellista junaliikennettä pyritään laajentamaan erityisesti työ- ja opiskelumatkojen tarpeisiin. Kuntakeskusten ja maakuntakeskusten välisten yhteyksien palvelutasoa kehitetään. Alemmalla tieverkolla riittävällä rahoitustasolla turvataan päivittäinen liikennöinti.

ELY-keskus kartoittaa jatkuvasti alueen tarpeita sidosryhmiltään (kunnat, maakuntien liitot, elinkeinoelämän järjestöt). ELY-seuraa maantieverkon palvelutason toteutumista niin omin inventoinnein kuin asiakaspalautteenkin kautta. Oma henkilöstö kerää ja analysoi saamaansa palautetta.

Asiakastarpeiden priorisoinnissa noudatetaan valtakunnallisia väyläviraston linjauksia paikalliset olosuhteet huomioiden. Vilkkaammille ja pitkämatkaista liikennettä palveleville teille tarjotaan parempaa palvelutasoa. Myös vähäliikenteisille teille tarjotaan alueellisen tarpeen mukainen palvelutaso.

Liikennejärjestelmätyö maakuntien ja kuntien kanssa on tärkeä työkalu tulevaisuuden maantieverkon saavutettavuutta varmistettaessa.

Liikenneturvallisuuden, joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen edistäminen ovat merkittävä osa saavutettavuuden kokonaisuutta.

Saavutettavuuden edistämiseksi tulee keskittyä pahimpien pullonkaulojen ja palvelutasopuutteiden poistamiseen.

1. Alueen koko tieverkon kunto on pidettävä liikenteen edellyttämässä kunnossa. Vilkkaan tieverkon kunnan lisäksi suunnittelukautena on panostettava vähäliikenteisen tieverkon ylläpitämiseen liikennöitävässä kunnossa. Toimenpiteinä tulee olla pelkän paikakauksen sijasta myös päällystämisiä sekä rakenteen parantamisia. Siltojen korjaamisessa oikea-aikaisella pyritään parantamaan kuntotasoa.

2. Vilkkaan tieverkon pullonkauloja tulee saada investointiohjelmiin.

3. Vilkkaiden seututeiden kantavuuden parantaminen ja rakentaminen seututietasoisiksi

Mittari	2021 Tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite
Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrä maanteillä (kpl)	187	178	170	170
Kansalaisten tyytyväisyys maanteiden palvelutason (asteikolla 1-5)	3,0	3,0	3,0	3,0
Raskaan liikenteen tyytyväisyys maanteiden palvelutason (asteikolla 1-5)	2,7	2,7	2,7	2,7

1.1.5 Koulutus- ja osaamistaso nousee, ja osaavan työvoiman saatavuus paranee

Tavoite: *Koulutus- ja osaamistaso nousee, ja osaavan työvoiman saatavuus paranee*

Mittari: *Osaamisen kehittämisen edistäminen alueella, jotta koulutus- ja osaajatarjonta vastaavat elinkeinoelämän ja jatkuvan oppimisen tarpeisiin (sanallinen).*

Jatkuvan oppimisen tavoitteena on turvata osaavan työvoiman saatavuus. Yhteistyötä tiivistetään oppilaitosten, korkea-asteen toimijoiden, yksityisten palveluntarjoajien sekä työnantajien välillä. Vahvistamme alueellista monipuolista koulutustarjontaa ja kehitämme ylimatekunnallisia koulutusmalleja. Koulutuksessa mahdollistetaan sujuvat siirtymät ammatillisten opintojen ja korkea-asteen opintojen välille ja rakennetaan koulutuksen nivelvaiheiden palveluita. Koulutuksessa korostuvat työelämälähtöiset ja työnantajien tarpeista lähtevät yksilölliset koulutusmallit sekä opiskelijoiden erityistarpeiden huomioiminen ja tukipalveluiden järjestäminen. Monipuolisilla ja monikanavaisilla TE-palveluilla tuetaan jatkuvan oppimisen toteutumista.

Jatketaan aluekehittämiseen ja ennakointiin liittyvää laajapohjaista verkostoyhteistyötä Etelä-Pohjanmaan tulevaisuusryhmässä.

Mittari: *Elinikäisen ohjauksen palveluiden saatavuuden ja laadun seuraaminen ja kehittäminen (sanallinen).*

Etelä-Pohjanmaan elinikäisen ohjauksen mallissa korostuvat kumppanuus, verkostoyhteistyö sekä laaja-alaisuus. Alueella vahvistetaan tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden moniammatillisuutta sekä verkostoissa toimimista. Verkosto ylittää oppilaitos- ja hallinto-

10.12.2020

rajat ja eri sidosryhmät toimivat yhteistyössä keskenään laadukkaan ohjauksen toteuttamiseksi. Palveluja kehitetään monikanavaisesti ja palveluiden laatua seurataan säännöllisesti.

Tavoite: *Maahanmuutolla ja kotouttamisella edistetään työllisyyttä, osaamista ja talouskasvua.*

Mittari: *Panostukset kansainvälisten osaajien maahanmuuton lisäämiseksi ja osaamisen hyödyntämiseksi yritysten kasvussa ja kansainvälistymisessä (sanallinen).*

Kokka kohti Etelä-Pohjanmaata -hankkeessa saatetaan yhteen alueen kansainvälisiä opiskelijoita sekä ulkomaalaista työvoimaa alueen yritysten kanssa. Hankkeen avulla edistetään opiskelijoiden ja muiden ulkomaalaisten työllistymistä alueen yrityksiin. Kansainvälisten osaajien potentiaali tuodaan läpileikkaavasti esiin TE- ja yrityspalveluissa ja tarjotaan kv. osaajiin liittyviä palveluita yrityksille niin ulkomaisen työvoiman rekrytoinnin osalta kuin yritysten kasvun, kansainvälistymisen ja uudistumisen edistäjinä.

Vahvistamme korkeakoulujen ja muiden oppilaitosten kanssa tehtävää yhteistyötä, jotta ulkomaiset opiskelijat pääsevät kosketuksiin työelämän kanssa jo opiskeluaikana.

Käynnistetään Talent Hub- Etelä-Pohjanmaa toiminta.

Tehdään yhteistyötä seutukaupunkien kansainvälisyys -hankkeen kanssa.

Edistetään yritysten osaamista ulkomaalaisen työvoiman rekrytoinnissa sekä työvoiman rekrytoimista ulkomailta. Tehdään työnantajakohtaista yhteistyötä Pohjois-Savon ELY-keskuksen vetämän kv-rekrytointimalli –hankkeen kanssa.

Tehostetaan kotouttamispalveluita ja päivitetään kuntien vanhentuneet kotouttamisohjelmat.

Tavoittelemme hiilineutraaliutta

1.1.6 Hiilineutraaliuden edistäminen

Tavoite: *Suomi on hiilineutraali vuonna 2035. Alueellisella ja paikallisella yhteistyöllä tuetaan siirtymistä hiilineutraalisuuteen, materiaalitehokkuuteen ja suljettuihin kiertoihin. Kehitetään joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä. Toimien vaikutuksina päästöt vähenevät.*

10.12.2020

Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan ilmastostrategian valmistelussa ja toteutuksessa panostetaan hiilineutraalisuuteen lisäämällä mm. ilmastotietoisuutta, kuntien ilmastotyötä ja alueellista verkostoitumista. Valmistelussa hyödynnetään Pirkanmaalla valmisteltavaa ilmastotyön tiekarttaa.

Yhdyskuntarakennetta eheyttämällä ja olemassa olevan infran tehokkaalla käytöllä edistetään ilmastonmuutoksen hillintää. Yleis- ja asemakaavojen sisältöä kehitetään monipuolisesti hiilineutraaliuden edistämiseksi. Kaavoitus- ja rakennustoimen edistämisen keinoin tuetaan uusiutuvien energiamuotojen tuotannon, energian varastoinnin ja siirron järjestämisen edellytyksiä. Puunkäyttöä rakentamisessa edistetään. Kehitetään joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä.

Edistetään energiatuotannossa kivihillen ja turpeen korvaamista uusiutuvilla ja paikallisilla energiamuodoilla, kuten tuulivoima, energiapuu, biokaasu ja teollisuuden sivuvirrat. Lisäksi monet maatalouden ja elintarviketeollisuuden sivuvirrat, mukaan lukien lanta, soveltuvat energian tuotantoon. Maatalouspohjaisen biomassan energian käytön painopiste on muissa kuin ravinnoksi käytettävissä biomassoissa.

JTF:n (oikeuden mukaisen siirtymän rahasto) käyttöä ohjaavat suunnitelmat laaditaan maakuntatason kokonaisuuksina. Etelä- ja Keski-Pohjanmaa ovat merkittäviä turpeen tuotantoalueita ja turvetuotannolla on alueella myös merkittävä työllisyysvaikutus. JTF-varoja suunnataan yrityksille aiheutuvien haasteiden lievittämiseen ja kehityshankkeisiin. Metsäenergian tuotanto ja käyttö lisääntyvät merkittävästi energiaturpeen alasajon myötä ja maalämmön tarve kasvaa lämpöenergian tuotannossa.

Lisätään maaperän hiilen sidontaa edistäviä toimia, maa- ja metsätalouden vesien hallintaa, kosteikkojen perustamista, ympärivuotista kasvipeitteisyyttä, kasvinvuorottelua, kevennettyjä ja uusia pellon muokkaustapoja ja ravinteiden kierrätystä. Edistetään pelto- ja tilusrakenteen parantamista sekä soiden ennallistamista ja hiilen sidontaa turvetuotannosta poistuvilla alueilla. Kehitetään korvaavia ratkaisuja eloperäisten maiden raivaamisen tilalle.

Panostetaan tiedon lisäämiseen ja jakamiseen maataloustuotannon hiilijalanjäljestä. Pyritään löytämään tilakohtaisia ratkaisuja hiilen sidonnan tehostamiseen, ravinteiden tehokkaaseen käyttöön ja kierrättämiseen sekä riskienhallintaan sään ääri-ilmiöiden lisääntyessä. Mitataan peltojen hiilen sidontaa, selvitetään hiiliviljelyn taloudellista hyötyä viljelijälle ja lisätään viljelijöiden osaamista hiiliviljelyyn liittyen.

Yrityksen kehittämisavustuksella tuetaan rakennerahastovaroin maakunnan pk-yritysten investointeja ja kehittämistoimia, joissa edistetään vähähiilistä taloutta. Rahoituksella parannetaan yritysten toiminnan, tuotantoprosessien ja tuotteiden energia- ja materiaali-tehokkuutta. Maaseudun yritystukien avulla vähähiilisyystavoitteita tuetaan, mutta vähähiilisyys merkitys tulee korostumaan entisestään tulevalla ohjelmakaudella.

Joukkoliikenteen sekä kevyen liikenteen osuutta pyritään kasvattamaan tienpitoa, liikennettä ja maankäyttöä koskevien suunnitteluratkaisujen avulla.

Varaudutaan mahdollisen RED II -direktiivin mukaisen uusiutuvan energian yhteysviranomaisena toimimisen aloittamiseen vuonna 2021.

10.12.2020

Mittari: *Panostukset vähähiiliseen talouteen siirtymiseksi (sanallinen).*

Vuonna 2019 Etelä-Pohjanmaalla, Keski-Pohjanmaalla ja Pohjanmaalla ei ollut vielä yhtään hiilineutraaliuteen pyrkivää ns. HINKU-kuntaa, vuonna 2020 kuntia on mukana yksi. Vuonna 2020 kuntia on mukana yksi. Pyritään saamaan yli puolet alueen kunnista mukaan HINKU-ohjelmaan vuoteen 2024 mennessä. Tavoitteena on, että puolet kunnista on joko HINKU-kuntia tai ovat asettaneet tavoitteeksi kasvihuonekaasupäästöjen merkittävän vähentämisen vuoteen 2030 mennessä.

ELY-keskus seuraa toiminta-alueensa kasvihuonekaasupäästöjen kehitystä ja hiilineutraaliuden saavuttamista.

Sitoutumisaste maatalouden ympäristötukijärjestelmään on korkea ja toimenpiteet on otettu monipuolisesti käyttöön.

Kivihiiilen ja turpeen käyttö polttolaitoksissa vähenee valtakunnallisten tavoitteiden mukaisesti.

Biokaasun tankkausasemien määrä kasvaa merkittävästi ja muodostaa kattavan verkoston vuoteen 2024 mennessä.

1.1.7 Kiertotalouden ratkaisut

Tavoite: *Vahvistetaan Suomen roolia kiertotalouden edelläkävijänä.*

Edistetään teollisuuden ja agrobiotalouden sivuvirtojen hyötykäyttöä uusiomateriaalina ja energian tuotannossa. Edistetään jätteen kierrätystä ja uusia innovaatioita jätteen hyödyntämisessä sekä yhdyskunta- ja purkujätevirtojen seurantaa, jotta kaatopaikalle ja keräyspaikoille päätyisi vähemmän jätettä. Panostetaan rakennus- ja purkujätteen erilliskeräyksen tehostamiseen. Edistetään polttoon päätyvän jätteen määrän vähentämistä ja uuden toiminnan kehittämistä jätteen hyödyntämiseksi muulla tavoin energiana. Hyötykäyttöön toimitettavan jätteen lisäämiseksi kiinnitetään erityistä huomiota yhdyskunta- ja purkujätevirtojen seurantaan ja jätteiden hyötykäyttömahdollisuuksia ja -velvoitteita koskevan tietämyksen lisäämiseen jätealan toimijoiden keskuudessa.

Edistetään valtakunnallisen jätesuunnitelman tavoitteita erilaisin tavoin ja osallistutaan alueellisten tavoitteiden asettamiseen pohjalaismaakuntien yhteisessä jätehuollon neuvottelukunnassa. Ennakovalvonnassa (lausunnot) tehostetaan materiaalitehokkuuden huomioon ottamista ja edistämään toimia, joilla ohjataan jätevirtoja pois kaatopaikkasijoituksesta. Panostetaan materiaalitehokkuuden parantamiseen. Annetaan lausuntoja kuntien jätehuoltomääräyksistä, joilla edistetään alueellista jätteen kierrättämistä ja hyötykäyttöä.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus hallinnoi valtakunnallisen ravinteiden kierrätyksen kokeiluohjelman (RKKO) II vaiheen ja ELY-keskus toimii aktiivisesti tukijärjestelmän päivittä-

misessä. Ohjelman tavoitteena on edistää biomassojen ravinteiden prosessointia, kierrätyslannoitevalmisteiden tuotantoa ja tuotekehitystä, ravinteiden kierrätyksen logistiikkaa ja palveluratkaisuja sekä korkean jalostusasteen tuotteiden kehittämistä biomassoista. RKKO II ohjelman toimeenpano on käynnistynyt ja jatkuu vuoden 2022 loppuun saakka.

Yrityksen kehittämisavustuksella ja maaseudun yritystukien avulla voidaan tukea kiertotaloutta, vastuullisuutta ja ympäristötietoisuutta pk-yrityksissä. Tavoitteena voi olla esimerkiksi tuotteiden elinkaaren pidentäminen, tuote palveluna, sivuvirtojen hyödyntäminen, kierrätettyjen materiaalien käyttö uusien tuotteiden kehittämisessä, kierrätettävien materiaalien jatkojalostusasteen nostaminen.

Mittari: *Yhdyskuntajätteen kierrätyksen edistäminen (sanallinen).*

Jätteiden kierrätystä edistetään valtakunnallisen jätesuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. Edistetään erilliskeräyksen tehostamista ja energiantuotantoon menevän jätemäärän vähenemistä, mm. tiiviillä yhteistyöllä alueen jätehuoltoyrityöiden ja jätelautakuntien kanssa. Yhdyskuntajätettä ei sijoiteta kaatopaikalle, vähäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta. Tehostetaan materiaalitehokkuuden huomioimista ympäristöluvista annettavissa lausunnoissa. Valvotaan jätteen energiahyödyntämiseen toimitettavan jätteen laatua ja sitä kautta vaikutetaan jätehuoltoyrityöiden tietoisuuteen, lajittelun toimivuuteen ja parantamiseen. Edistetään rakennus- ja purkujätteen kierrätystä ja asianmukaista lajittelua mm. rakennus- ja purkuhankkeiden jätehuolto ohke-hankkeen tulosten avulla (mm. opasta tiedottaminen) sekä kiinnittämällä lausunnoissa huomiota kiertotalouden edistämisen tukemiseen ja kaatopaikalle sijoitettavan jätteen määrän vähentämiseen (mm. seula-alitteiden laatu ja hyödyntäminen).

1.1.8 Edistämme ilmastonmuutokseen sopeutumista

Tavoite: *Varmistetaan, että alueilla tehtävät ratkaisut ovat kestäviä muuttuvassa ilmastossa. Vaikutetaan alueen maaseutuun ja maatalouteen, vesitalouteen sekä maankäyttösektoriin liittyviin maankäyttöä ja kaavoitusta ohjaaviin prosesseihin tulvariskien hallinnan, maankäyttösektorin ilmastotavoitteiden sekä maaperän hiilensidonnan edistämiseksi.*

Jatketaan Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukseen kaikkien vastuualueiden yhteisen ilmastotiimin työtä. Yhteistyössä Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan maakuntien ja Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja muutokseen sopeutumista toimialueella.

Huomioidaan ilmastonmuutokseen sopeutuminen ELY-keskuksen kaikkien vastuualueiden omassa toiminnassa ja kehitetään yhteistyötä yli toimialojen. Otetaan sää- ja ilmastoriskit huomioon kaikessa varautumis- ja valmiustyössä. Tulvariskienhallintasuunnitelmissa, Länsi-Suomen vesihuoltostrategiassa ja muissa laaja-alaisissa suunnitelmissa huomioidaan sään ääriolosuhteet. Tienpidossa huomioidaan kuivatusjärjestelyissä mahdollisesti lisääntyvien rankkasateiden mitoitusvirtaamat.

10.12.2020

Tehostetaan tulva- ja kuivuusriskien hallintaa sekä maa- ja metsätalouden vesitaloutta. Edistetään kosteikkojen perustamista, soiden ennallistamista ja valuma-alue suunnittelua. Ylläpidetään vesistö rakenteita ja kehitetään vesistöjen säännöstelyjä ilmastomuutokseen sopeutumiseksi. Lupaprosesseissa ja ennakkoneuvotteluissa kiinnitetään erityistä huomiota hankkeiden ilmastovaikutuksiin sekä vesienhoidon sekä tulva- ja kuivuusriskien hallinnan tavoitteiden huomioon ottamiseen.

Edistetään tulva-alueiden ja hulevesikysymysten huomiointia kaavoituksen kaikilla tasoilla ja edellytetään riittävät selvitykset ja suunnitelmat selvittämättä olevien alueiden osalta. Informaatio-ohjauksella välitetään tietoa sää- ja ilmastoriskien huomiointitarpeesta rakentamisessa.

Kannustetaan viljelijöitä nykyisen ohjelmakauden viljelijätukijärjestelmien ympäristötoimenpiteiden toteuttamiseen. CAP 2027 valmistelussa tuodaan esille alueen mahdollisuudet ilmastomuutokseen sopeuttamisessa ja pyritään vaikuttamaan ohjelman sisältöön ja valittaviin toimenpiteisiin. CAP 2027 suunnitelman toimeenpanon viestinnässä painotetaan ilmastomuutoksen hillintää ja sopeutumista ja niihin liittyviä toimia.

1.1.9 Luonnon monimuotoisuus ja vesien tila

Tavoite: *Luonnon monimuotoisuus vahvistuu toteuttamalla METSO-ohjelmaa sekä käynnistämällä elinympäristöjen tilan parantamisen toimintaohjelman mukaisia kunnostus- ja hoitohankkeita. Tehostetaan vieraslajien torjuntaa ja seuranta toteuttamalla haitallisten vieraslajien hallintasuunnitelmia.*

Parannetaan luonnonsuojelualueverkoston edustavuutta erityisesti METSO-ohjelmaa ja soidensuojelun täydennysohjelman kohteita toteuttamalla. Huolehditaan Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen erityisvastuulla olevien maankohoamisrannikon luontotyyppien turvaamisesta. Heikentyneiden luontotyyppien ja lajien tilaa parannetaan HELMI-ohjelman kautta kunnostamalla erityisesti soita, lintuvesiä ja perinnebiotooppeja. Kiireellisesti suojeltavien lajien toimintasuunnitelmaa toteutetaan ja täydennetään Natura 2000-alueiden tietopuutteita.

Tiedotuksen avulla pyritään lisäämään yleistä tietoisuutta vieraslajien haitallisuudesta ja niiden torjuntakeinoista. Panostetaan haitallisten vieraslajien inventointiin ja torjuntaan erityisesti Kyrönjoen, Lapuanjoen ja Lapväärtinjoen valuma-alueilla. Laajapohjaisena yhteistyönä laaditaan jättipalsamin ja kurturuusun torjunnan toimintasuunnitelmat (Interreg-rahoitteinen INSPECT-hanke).

Peltoluonnon monimuotoisuuteen kuuluu pientareiden, viljellyn pellon ja nurmen viljelystä sekä peltojen reunavyöhykkeistä hyötyvä lajisto. Viljelyn monipuolisuus, erilaisten nurmien määrä, nurmien pitkäikäisyys, riistaa, peltolinnustoa, pölyttäjiä ja muita hyönteisiä hyödyttävien kasvien viljely, IPM-viljelyn yleisten periaatteiden noudattaminen kasvinsuojeluaineiden käytössä sekä peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys edistävät pelto- luonnon monimuotoisuutta.

10.12.2020

Maaseutuohjelman tukivälinein on ylläpidetty alkuperäiskasvien varmuuskokoelmia, mutta kokoelmien määrää tulisi edelleen lisätä. Viljelykasvien alkuperäisiä kasvilajikkeita on rekisteröity yhä enemmän kuin mitä niitä on ympäristökorvausten sopimusten piirissä.

Alkuperäisrotujen ja alkuperäiskasvien hyödyntäminen yritystoiminnassa ja tuotekehityksessä on edelleen vähäistä, vaikka näihin perustuvilla tuotteilla olisi nähtävissä potentiaalia. Alkuperäisrotut ovat myös merkittäviä maisemanhoitajia ja ne pärjäävät hyvin luonnonlaitumilla.

Edistetään luonnonmukaisen tuotannon osuuden kasvamista ja uusien luomutuottajien saamista alalle.

Mittari	2021 Tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite
Luonnonsuojelualueiden toteutus (ha)	1400	1350	1350	1350

Mittari: *Luontotyyppien ja lajisuojelun edistäminen (sanallinen).*

Metsien suojelua edistetään mm. METSO-toimintaohjelmaa ja soidensuojelua HELMI-ohjelmaa toteuttamalla. Soiden ennallistamista edistetään erityisesti vesien palautustointaa edistämällä. Tavoitteena on edistää kahden luonnonhoitohankkeen ja kahden kunnostusojitushankkeen toteuttamista. Lisäksi järjestetään n. 20 koulutusta toimijoille. Lintuvesien kunnostusta edistetään inventoimalla 11 kohdetta, laatimalla erilaisia suunnitelmia 15 kpl, jatkamalla 4 kohteen hoito- ja kunnostustoimia sekä aloittamalla seitsemällä uudella kohteella. Pienpetojen pyyntiä edistetään viidellä lintuvesikohteella. Perinnebiotooppeja inventoidaan 200 kpl. Hoitosuunnitelmia laaditaan n. 20 kohteelle ja käytännön hoitotoimia toteutetaan n. 20 kohteella. Lehtojen hoitosuunnitelmia laaditaan kolmelle Natura-alueelle ja kunnostussuunnitelmia laaditaan kolmelle METSO-kohteelle. Hiekkarantojen hoitotoimia toteutetaan neljällä kohteella, fladojen/kluuvijärvien kunnostussuunnitelmia laaditaan 20 kohteelle ja toteutetaan yhdeksälle kohteelle. Purokunnostussuunnitelmia laaditaan ja toteutetaan neljällä kohteella Suupohjan alueella. Rantakohteiden hoitosuunnitelmia laaditaan kolmelle kohteelle. Natura-alueiden tila-arviointeja laaditaan 17 Natura-alueelle. Hoito- ja käyttösuunnitelma laaditaan Kristiinankaupungin saariston Natura-alueelle. Uudenkarlepyyn Storsandille laaditaan virkistyskäyttösuunnitelma. Kiireellisesti suojeltavien lajien toimintasuunnitelmaa edistetään tekemällä päivitysinventointeja kymmenen lajin esiintymispaikoilla. Suojelumahdollisuudet selvitetään kahdeksan lajin osalta ja hoitosuunnitelmia toteutetaan vähintään neljään lajiin liittyen.

Tavoite: *Vesien tila paranee edistämällä vesien- ja merenhoidon suunnitelmien, niiden toimenpideohjelmien, vesiensuojelun tehostamisohjelman ja merialuesuunnitelman toteutusta. Vesien ja meren hyvän tilan saavuttamiseksi edistetään maa- ja metsätalouden vesiensuojelua, rakennettujen vesien monimuotoisuutta sekä vesihuollon riskien hallintaa. Sovitetaan yhteen vesistöjen käytön, hoidon ja suojelun muuttuvat tarpeet mukaan lukien vaelluskalojen elinkierron elvyttäminen, metsien ja peltojen vesitalous ja tulvasuojelu sekä riskien hallinta muuttuvassa ilmastossa.*

Laaditaan vuosille 2022- 2027 vesienhoitosuunnitelma, jossa tunnistetaan tehokkaimmat keinot ja toimenpiteet vesien tilan parantamiseksi. Erytystä huomiota kiinnitetään happamien sulfaattimaiden aiheuttamien haittojen vähentämiseen ja Interreg-rahoitteisen Kliva-hankkeen (Vesitase, ekosysteemipalvelut ja metallihuuhtouma muuttuvassa ilmastossa) kautta pyritään löytämään uusi ratkaisumalleja happamuuden hallintaan. Maa- ja metsätalouden kuormituksen vähentämisessä hyödynnetään ympäristökorvausjärjestelmiä ja tehostetaan vesitalouden hallintaa. Parannetaan vesiluonnon, erityisesti kalojen ja jokihelmisimpukoiden, elinolosuhteita sekä rakennettujen vesistöjen monimuotoisuutta. Vahvistetaan jokikohtaista verkostoitumista (jokineuvottelukunnat ja –rahastot) ja tuetaan monipuolisia vesien tilaa parantavia hankkeita hyödyntäen tehokkaasti vesiensuojelun tehostamisohjelmaa.

Tuetaan pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien laadintaa ja niissä esitettyjen toimenpiteiden toteutusta. Vesihuoltolaitosten vedenhankinnan turvaamiseksi toteutetaan yhteistyössä alueen kuntien, vesihuoltolaitosten ja GTK:n kanssa pohjavesialueiden rakenneluvuokkoja.

Mittari: *Itämeren ja vesien hyvä tila (sanallinen).*

Edistetään edelleen sektorikohtaisten vesienhoidon toimenpiteiden toteutusta toisen suunnittelukauden viimeisenä vuonna. Pintavesien tilatavoitteiden saavuttamiseksi edistetään varsinkin maa- ja metsätalouden vesienhallinnan, happamien sulfaattimaiden ja vesistöjen kunnostusten toimenpiteitä. Vuoden 2021 aikana järjestetään 10 sidosryhmätilaisuutta vesienhoidon toimenpiteiden edistämistä sekä tulevan vesienhoitokauden toimenpiteiden sitouttamista varten.

Mittari: *Vesistökuunnostusten edistäminen (kpl/kpl) (sanallinen).*

Ympäristöministeriön perinteisen rahoituksen ja tehostamisohjelman mukaisia kunnostushankkeita rahoitetaan ja käynnistetään 25 kpl. Hankkeita valmistuu 15 kpl. Vesiensuojelun tehostamisohjelman puitteissa vahvistetaan kunnostuksen verkostoitumista alueella yhdessä VAR ELYn ja POP ELYn kanssa. Painopisteenä on kuntien aktivoiminen, rannikkovesiyhteistyö sekä maa- ja metsätalouden vesien hallintaan liittyvien kunnostushankkeiden aktivointi. Aktivointi toteutuu osin ostopalvelujen avulla.

10.12.2020

1.1.10 Kestävä kaupunkikehitys

Tavoite: *Tuetaan kestävästä kaupunkikehitystä. Kaupunkiseutujen kestävyys ja elinympäristön laatu paranevat. Kehitys kaupunkiseutujen ja maaseudun välillä on toisiaan tukevaa ja vuorovaikutteista. Kestävä alue- ja yhdyskuntakehitys ja kehittyvät liikennepalvelut ja toimivat yhteydet edistävät ihmisten arjen sujuvuutta ja elinkeinojen toimintaedellytyksiä ja mahdollistavat eri alueiden vahvuuksien ja voimavarojen hyödyntämistä kaikkialla maassa/erityyppisillä alueilla.*

Kaavoituksessa eheytetään yhdyskuntarakennetta ja olemassa olevaa infraa käytetään tehokkaasti.

Edistetään strategisten yleiskaavojen laadintaa kaikkiin alueen kaupunkeihin. Kaupunkiseutujen yleiskaavaperustaista yhteistyötä tuetaan.

Maankäytön ja toimintojen suunnittelussa huomioidaan liikkumistarpeen minimointi. Kestävä liikkuminen huomioidaan jo kaavoitusvaiheessa. Kävelyn ja pyöräilyn verkostoja parannetaan.

Kaavoituksessa ja rakentamisessa huomioidaan sähkö- ja biokaasuautojen lataus- ja tankkausverkostojen tarpeet.

Alueidenkäytön edistämiseksi painopisteinä ovat valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja maankäyttö- ja rakennuslain tavoitteiden toteutumisen tukeminen. Tavoitteena on myös edistää liikennejärjestelmäsuunnitelmien ja viheraluejärjestelmän huomioon ottamista kuntien kaavoituksessa

Kaavoitus- ja rakennustoimen edistämisen keinoin tuetaan uusiutuvien energiamuotojen tuotannon, energian varastoinnin ja siirron järjestämisen edellytyksiä. Alueen mahdollisuudet tuulivoiman ja bioraaka-aineiden merkittävään hyödyntämiseen ovat huomattavat.

Puurakentamisen osuutta rakentamisessa voidaan kasvattaa esim. kaavamääräyksin. Kaupunkiseutuja ympäröivillä maaseutualueilla maatalouden merkitys maaseudun elinvoimaisuuden säilymiselle on merkittävä. Se mahdollistaa myös merkittävän elintarviketeollisuuden toiminnan alueella. Maatalouden rakennemuutos jatkuu ja tuotanto muuttuu teollisemmaksi. Kehitys on nähty vääjäämättömäksi ja alueiden suunnittelussa ja käytössä turvataan nämä kehittämisestä edellytykset.

Mittari	2021 Tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite
Palvelujen ja joukkoliikenteen järjestämistä tukeva taajamarakenne (vähintään 20as/ha alueella asuvan väestön osuus koko kaupunkiseudun väestöstä (%)) (TA)	49,0	49,2	49,5	49,8

TA= tavoite sisältyy valtion talousarvioon

Mittari a): *Alueiden kehittämisen painopisteet (sanallinen).*

Maaseudun ja kaupunkien tasapainoisen kehittymisen edellytyksiä tuetaan kaavoituksella. Seutukaupunkien Alajärvi, Alavus, Kannus, Kauhava, Kauhajoki, Kristiinankaupunki, Pietarsaari ja Ähtäri maankäytöllisiä edellytyksiä luoda kestävän kehityksen mukaista kasvua edistetään. Seutukaupunkien elinvoimaisuudella edistetään maakuntien tasapainoista kehitystä. Seutukaupunkien maankäytön, asumisen, liikenteen ja palvelujen samanaikaista kehittämistä tuetaan.

ELY-keskus edistää toiminnallaan aluekehittämisen painopistepäätösten toteutumista ja maakuntaohjelmien tavoitteita, sekä tukee maakuntien selviytymissuunnitelmien ja innovaatioekosysteemisopimuksien toimeenpanoa.

Mittari b): *Alueidenkäytön edistämisen painopisteet (sanallinen).*

Alueidenkäytön edistämässä painopisteenä on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden sekä maankäyttö- ja rakennuslain tavoitteiden toteutumisen tukeminen. Kaavoitus- ja rakennustoimen edistämisen keinoin tuetaan ilmastomuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista, yhdyskuntarakenteen eheyttämistä, sekä uusiutuvien energiamuotojen tuotannon, energian varastoinnin ja siirron järjestämisen edellytyksiä. Edistämistehtäviä hoidetaan asiakas- ja tarvelähtöisesti.

1.2 ELY-keskuksen aluekohtainen strateginen tavoite

Strategisten tulostavoitteiden lisäksi ELY-keskus toteuttaa aluekohtaisia strategisia tavoitteita olemassa olevien määrärahojen puitteissa. Kaikki ELY-keskuksen tulostavoitteet perustuvat hallitusohjelmaan, AVI-ELY-strategia-asiakirjaan, eri hallinnonalojen strategioihin, EU-osarahoitteisiin ohjelmiin ja suunnitelmiin sekä ottavat huomioon hallituksen aluekehittämispäätöksen ja maakuntaohjelmien linjaukset.

2 Toiminnallinen tuloksellisuus

2.1 Asiakkuudet, digitalisaatio ja yhteiset toimintatavat

Tavoite: *ELY-keskukset sitoutuvat aktiivisesti toimintansa uudistamiseen ja ottavat järjestelmät käyttöön, kehittävät osaamistaan, hyödyntävät tietoa päätöksenteossaan ja toimintansa kehittämisessä. ELY-keskuksen kehittämisen painopisteiden ja toiminnan osalta toteutetaan säännöllisesti CAF –arviointi. ELY-keskus viestii palveluistaan ja toiminnastaan laadukkaasti, oikea-aikaisesti ja ymmärrettävästi osallistuen aktiivisesti yhteiskunnalliseen vuoropuheluun.*

ELY-keskus uudistaa toimintaansa ja ottaa toiminnan uudistamisen myötä mahdolliset uudet järjestelmät käyttöön. ELY-keskus kehittää aktiivisesti henkilöstön osaamista, hyödyntää tietoa päätöksenteossa ja toimintansa kehittämisessä.

ELY-keskus sitoutuu toimintansa aktiiviseen kehittämiseen yhteistyössä KEHA-keskuksen ja ohjaavien ministeriöiden ja keskusvirastojen kanssa. Kehittämisen painopisteet määritellään CAF-arvioinnissa ja niiden etenemistä seurataan johtoryhmässä.

ELY-keskus viestii toiminnastaan laadukkaasti, oikea-aikaisesti ja ymmärrettävästi. Hyödynnämme ketterästi ja monipuolisesti erilaisia viestintäkanavia. Pyrimme tuomaan esiin ELY-keskuksen toiminnan vaikutuksia ja henkilöstön osaamista esimerkiksi viikoittaisen asiantuntijablogin muodossa. Henkilöstön viestintävalmiuksia pyritään kehittämään viestintäkoulutuksella ja viestintä nähdään yhä tärkeämmäksi johtamisen välineeksi.

Tavoite: *ELY-keskuksen palvelut ja palveluprosessit ovat tehokkaita, helposti saavutettavissa, asiakastarpeet huomioivia ja asiakkaiden yhdenvertaisuudesta huolehditaan. ELY-keskusten asiakkuusstrategian toimeenpanoon sitoudutaan. Palveluiden laatua arvioidaan toimialaohjauksessa. Lisätään innovatiivisten hankintojen käyttöä Edistetään sosiaalisten, ilmasto- ja kestävän kehityksen tavoitteiden toteutumista julkisten hankintojen kautta. Saumattomat palveluprosessit mahdollistavat yritystoimintaa ja tukevat uuden yritystoiminnan syntymistä.*

ELY-keskus hyödyntää asiakkuus- ja sidosryhmätutkimusten tuloksia ja muuta asiakastietoa toiminnan kehittämisessä. Verkkosivu-uudistuksen avulla varmistetaan saavutettava ja selkeä ohjautuminen palveluprosesseihin ja sähköisiin asiointikanaviin. Aktivoidaan ja hyödynnetään KasvuCRM:n tietoa ja kumppaniverkostoa. Koulutus- ja valmennushankinnoissa jatketaan hyväksi todettuja innovatiivisia hankintakerroksia.

ELY-keskuksen ja TE-toimiston yrityspalvelujen uudelleenorganisointumisen sekä uudistuva yhteistyö kuntien elinkeinopalvelujen kanssa tukee saumattomien palveluprosessien syntymistä ja yritysten kehittymistä. Kasvavien ja kansainvälistyvien yritysten tueksi kootaan yrityskohtaisesti asiantuntijaverkosto. Palvelujen kohdentamisessa hyödynnetään digitaalisia työkaluja ja alustoja.

10.12.2020

Tavoite: *ELY-keskukset edistävät osaltaan uuden teknologian hyödyntämistä joustavan ja paikkariippumattoman työskentelyn mahdollistamiseksi.*

ELY-keskus jatkaa sähköisten toimintatapojen kehittämistä ja pyrkii aktivoimaan digitaalisten työskentelyalustojen käyttöönottoa sekä sisäisessä toiminnassaan että yhteistyöverkostoissaan.

Monipaikkainen toimintakulttuuri edellyttää sähköisten työkalujen tehokasta hyödyntämistä, johon kiinnitetään huomiota myös henkilöstön osaamisen kehittämisessä.

Mittari	2021 Tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite
ELY-keskusten sidosryhmien kokonaistyytyväisyys	>4	>4	>4	>4
ELY-keskuksen asiakaspalvelutyytyväisyys (kokonaistulos) (TA)	>4	>4	>4	>4

TA= tavoite sisältyy valtion talousarvioon

Mittari: *Innovatiiviset julkiset hankinnat (sanallinen).*

Työvoima- ja yrityspalveluissa hankintojen innovatiivisuus on keskeinen osa toimintatapamme. Olemme olleet edelläkävijöitä alueellisen kasvupalvelupilotin allianssimallin toteuttamisessa ja hankintojen tulosperusteisuuden kehittämisessä.

Tienpidon hankinnat tehdään pääsääntöisesti hankinta-alueella VAR ELY-keskuksessa. Joukkoliikenteen hankinnoissa huomioidaan uusiutuvien polttoaineiden käyttö, joka tukee osaltaan ELY-keskuksen roolia ilmastotoimien edistämisessä.

Vesivaratehtävien asiantuntijapalvelujen kilpailutus saatetaan vuonna 2021 loppuun läntisellä puitesopimusalueella, johon kuuluvat, jossa ovat mukana Etelä-Pohjanmaan, Hämeen, Pirkanmaan ja Varsinais-Suomen ELY-keskukset. Hankinnoissa painotetaan käyttökustannuksiltaan ja ympäristövaikutuksiltaan kestäviä ratkaisuja sekä pyritään erityisesti edistämään hiilijalanjäljen pienentämistä. Vesistö rakenteiden kunnossapito kilpailutetaan yhdessä maanteiden hoitourakoiden kanssa.

Tavoite: *Vahvistetaan alueellista, kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä ja osaamisverkostoja, lisätään sähköistä asiointia ja hyödynnetään digitalisaation mahdollisuuksia toiminnan ja*

10.12.2020

asiakslähtöisen asioinnin kehittämiseen. Parannetaan asiakaspalvelua pitämällä asiakkaiden kannalta keskeiset tietovarannot ajan tasalla ja huolehtimalla ajantasaisesta viestinnästä.

Osallistutaan ELYjen ja AVIen yhteiseen valtakunnallisten toimintatapojen kokeiluhankkeeseen, jossa tavoitteena on asiakslähtöisyyden, yhtenäisten käytäntöjen sekä ympäristölupa- ja valvontaviranomaisen yhteistyön lisääminen.

Sähköisen asioinnin osuutta kasvatetaan yhteistyössä KEHA-keskuksen ja ohjaavien tahojen kanssa.

Kiinnitetään huomiota eri tietojärjestelmiin tehtävien kirjauksien sisältöön ja aktiiviseen päivittämiseen.

Viestitään aktiivisesta sekä asiakaspalveluun liittyvistä ajankohtaisista teemoista ja ulkoiseen toimintaympäristöön liittyvistä muutostekijöistä. Uudistuvat verkkosivut vahvistavat saavutettavaa viestintää ja asiakasohjausta sähköisiin palvelukanaviin.

Tavoite: *ELY-keskuksille, TE-toimistoille ja KEHA-keskukselle käynnistetään yhteisen digikehitysohjelman toteutus KEHA-keskuksen koordinoimana. Osana Digikehitysohjelmalla panostetaan virastokokonaisuuden digikyvykkyyden nostamiseen, siirrytään palvelukohtaisesta/vastuualuekohtaisesta kehittämisestä toimijoiden yhteentoimiviin asiakslähtöisiin palveluihin – kokonaistavoitteena on siirtyä eGovernment -tasolta Digital Government -tasolle vuoteen 2025 mennessä.*

ELY-keskukset sitoutuvat osallistumaan KEHA-keskuksen koordinoiman digikehitysohjelman yhteiseen kehittämiseen ja palvelujen digitalisaatioon. ELY-keskukset laativat yhdessä KEHA-keskuksen kanssa yhteisen digikyvykkyyden kehittämissuunnitelman 28.2.2020 mennessä ja digitiekartan 30.6.2020 mennessä. Vuoden 2020 lopussa toteutettiin ELY-keskusten, TE-toimistojen ja KEHA-keskuksen digikypsyyden arviointi.

ELY-keskus sitoutuu KEHA-keskuksen koordinoiman digikehitysohjelman yhteiseen kehittämiseen ja palvelujen digitalisaatioon.

Mittari	2021 Tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite
Maatalouden ja elintarviketurvallisuuden valvontasuunnitelmien toteuttaminen täysimääräisesti, %	100	100	100	100

Mittari	2021 Tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite
Ympäristövalvonnan valvontasuunnitelmiin sisältyvän YSL:n mukaisen valvontaohjelman toteutuminen (%)	100	100	100	100

Mittari: *Tietoturvan taso (sanallinen).*

ELY-keskus on saavuttanut ulkoisessa auditoinnissa tietoturva-asetuksen mukaisen tietoturvan perustason. Maksajavirastotehtävissä on saavutettu ISO/IEC 27001:2013 –standardin mukaiset vaatimukset soveltuvin osin. Maksajavirasto -toimintojen osalta tietoturvatointia kehitetään ISO 27001 –standardin pohjalta. Etenkin tietoturvatyökirjan käyttö ohjaa suunnitelmalliseen ja jatkuvaan tietoturva-asioiden kehittämiseen. Perustaso ja ISO/IEC-standardin mukainen vaatimustaso pidetään yllä.

ELY-keskuksessa varmistetaan, että 1.1.2020 voimaan tulevan tiedonhallintalain asettamat vaatimukset tietoturvan osalta saavutetaan. ELY-keskus sitoutuu jatkuvaan tietoturvatyöhön ja tietoturvaa kehitetään yhteistyössä KEHA-keskuksen, Valtorin sekä ohjaavien tahojen kanssa.

3 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Tavoite: *ELY-keskusta johdetaan määrätietoisesti ja hyvää henkilöstöpolitiikkaa noudattaen. ELY-keskukset panostavat henkilöstön työhyvinvoinnin edistämiseen. Osaamisen varmistamisessa ja osaamisen kehittämisessä huomioidaan myös muuttuvat asiakastarpeet.*

Tavoitteena on ELY-keskuksen julkikuvan kohentaminen modernina ja houkuttelevan työnantajana. Tähän työhön on apuna ELY-keskuksen tilaama opinnäytetyö, jonka tavoitteena on muodostaa katsaustyönantajamaiseen nykytilaan sekä kerätä tietoa siitä, miten potentiaalisille työntekijöille kannattaisi viestiä työpaikoista (esim. missä kanavissa, millaisella tyylillä, mitä asioita ilmoituksissa kannattaa korostaa). Toteuttamistapana on sähköinen kysely ja täydentävät haastattelut. Kohderyhmänä ovat korkeakouluopiskelijat (kysely) ja EPO ELY:ssä hiljattain aloittaneet työntekijät (haastattelut).

Koska laaja-alainen osaaminen korostuu entisestään, panostetaan myös työntekijöiden omaehtoiseen opiskeluun tukemalla opiskelua taloudellisesti määrärahojen puitteissa. Tuettavan koulutuksen on keskityttävä aiheisiin, jotka tukevat henkilön nykyistä tehtävää tai voidaan olettaa auttavan vaativampien tehtävien vastaanottamisessa.

Työhyvinvointiin kiinnitetään huomiota korostuneesti, jotta pitkäkestoisen etätyöskentelymoodin mahdollisia haittavaikutuksia kyetään minimoimaan. Toimina ovat muun muassa seuraavat: henkilöstöinfojen ja esimiesfoorumin frekvenssin tihentäminen, esimiesten yhteydenotot ja teams-tapaamiset, virtuaalisten virkistyspäivien toteuttaminen ja työterveyshuollon tukitoimien aktiivinen hyödyntäminen.

Mittari	2021 Tavoite	2022 Alustava tavoite	2023 Alustava tavoite	2024 Alustava tavoite
Henkilöstöbarometrin työtyytyväisyysindeksi (TA)	>3,6	>3,6	>3,6	>3,6

TA= tavoite sisältyy valtion talousarvioon

4 Erikoistumis- ja keskitetyt tehtävät

Maa- ja metsätalouden vesienhallinta: Edistetään maa- ja metsätalouden vesienhallinnan hankkeita. Koordinoidaan yhdessä POP ELYn kanssa maa- ja metsätalouden vesienhallinnan ohjelmaa (HO) sekä toteutetaan vesienhallintaan liittyvä harkinnanvarainen avustushaku yhdessä POP ELYn kanssa. Koordinoidaan valtakunnallisesti vesienhallintaan liittyvää yhteistyötä ja tiedonvaihtoa ELY-keskusten ja muiden sidosryhmien välillä.

Kuivatusasioiden ja ojitustoimituksen asiantuntijapalvelut: Jatketaan peltojen vesitalouden hallintaan ja ojitustoimitukseen liittyvää valtakunnallista yhteistyötä, koulutuksen edistämistä ja oppaiden laadintaa. Siirretään peruskuivatuksen toimintamalli uuteen toimintaympäristöön (TAIMIn työtila) ja ojaissännöintiopas valmistuu.

Valtion vesistö rakenteiden ylläpito: Varmistetaan valtion vesistö rakenteita koskevien elvytyshankkeiden nopea käynnistyminen. Yhtenäistetään valtion vesistö rakenteiden ylläpitoa, edistetään automaatiota ja parannetaan patoturvallisuutta. Osallistutaan SYKE:n kanssa yhteistyöhankkeisiin, joissa selvitetään mitoitustulvia, patojen automaattista säännöstelyä ja kehitetään vähäjärvisen valuma-alueiden sateensietoindexi. Jatketaan patoturvallisuuteen liittyvää Kiina-yhteistyötä. Käynnistetään maapadon tietomallin valmistelu, jossa, hyödynnetään dronella tehtyä pintamallia ja vedenalaisten rakenteiden luotauksia. Toteutetaan EPO ELYn ja POP ELYn pumppaamojen yhteisvalvomo. Rakenteiden ylläpidon toimintamalli ajantasaisesti ja siirretään uuteen toimintaympäristöön.

10.12.2020

Hydrologisen tiedon tuotanto: Automatisoidaan vähintään 20 pohjavesiasemaa hyödyntäen mahdollisimman paljon uutta tekniikkaa (elvytyshanke). Varmistetaan uusien palveluntuottajien perehdyttäminen virtaamamittauksiin ja vedenkorkeusasemien ylläpitoon. Uuden hankintakauden hydrologisten palvelujen hankinta toteutetaan joustavasti optimoimalla hydrologisia hankintoja sekä hankkimalla kokemuksia vedenkorkeusasemien kahdentamisesta ja niiden käyntikertojen harventamisesta. Kokemusten perusteella esitetään kahdentamisen edistämistä taloudellinen näkökulma huomioiden.

Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen koordinointi: Kokemäenjoen – Saaristomeren – Selkämeren vesienhoitoalueen koordinointi (1htv): Jatketaan vesienhoitoalueen koordinointia yhteen sovittamalla vesienhoitoalueen ELY-keskusten (EPO, PIR, HÄM, KES) pinta- ja pohjavesien suunnittelutietoa ja valmistellaan vesienhoitosuunnitelma kaudelle 2022-2027 kuulemispalautteen pohjalta. Valmistellaan OHKE-hankkeessa sähköisen vesienhoidon toimenpideohjelman. Määritellään toimenpideohjelman palvelun sisältö ja tekniset vaatimukset ja kilpailutetaan sisällön tekninen tuotos.

5 Voimassaolo ja seuranta

Tulossopimuksessa asetettuja strategisten tulostavoitteiden toteutumista seurataan poikkihallinnollisessa yhteistyössä ja osana kunkin hallinnonalan toimialaohjauksen menettelyjä. Tulostavoiteasiakirjassa tavoitteet asetetaan neljälle vuodelle. Tulostavoitteista sovitaan vuodelle 2021 sitovasti. Vuosien 2022–2024 tavoitteista sovitaan alustavasti. Tulostavoiteasiakirjan budjettivuoden tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa.

5.1 Liite

ELY-keskusten toimintamenomäärärahaajako.

6 Allekirjoitukset

Hyväksymme osaltamme vuoden 2021 tavoitteet. Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Työ- ja elinkeinoministeriö

Marja-Riitta Pihlman, ylijohtaja

10.12.2020

Maa- ja metsätalousministeriö	Jaana Husu-Kallio, kansliapäällikkö
Ruokavirasto	Antti-Jussi Oikarinen, pääjohtaja
Opetus- ja kulttuuriministeriö	Anita Lehikoinen, kansliapäällikkö
Ympäristöministeriö	Juhani Damski, kansliapäällikkö
Väylävirasto	Kari Wihlman, pääjohtaja
Väylävirasto	Mirja Noukka, toimialajohtaja
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus	Mika Soininen, ylijohdaja
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus	Anders Östergård, johtaja
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus	Karoliina Laakkonen-Pöntys, johtaja

ELY-KESKUS	Jako 2020 (pl. kertaluonteiset, matkat, muut menot, virkistys)	Matkat, muut menot ja virkistys	Palkkausten tarkistukset	L -vastuualueen lisäresurssit	Kotoutumisen ja työvoiman maahanmuuton edistäminen	Maatalouden valvonta	Osaajapulan koordinointi	Muut muutokset	OSOITETTAVA MÄÄRÄRAHA
Uusimaa	12 613 100	468 250	544 100	182 700	261 000	22 200	72 000	355 800	14 519 150
Varsinais-Suomi	11 605 800	688 050	500 700	182 700	78 300	43 500	72 000	35 900	13 206 950
Satakunta	2 128 600	111 250	91 800	0	52 200	25 700	72 000	0	2 481 550
Häme	5 625 800	208 100	242 700	0	52 200	30 900	72 000	-10 000	6 221 700
Pirkanmaa	6 223 300	389 450	268 500	182 700	78 300	36 100	72 000	283 600	7 533 950
Kaakkois-Suomi	8 684 200	391 650	374 600	182 700	78 300	25 200	72 000	-348 600	9 460 050
Etelä-Savo	4 493 600	188 750	193 800	0	26 100	22 200	72 000	21 000	5 017 450
Pohjois-Savo	6 921 300	391 600	298 600	121 800	52 200	35 200	72 000	0	7 892 700
Pohjois-Karjala	3 709 900	154 600	160 000	0	26 100	20 000	72 000	60 900	4 203 500
Keski-Suomi	8 818 500	363 000	380 400	182 700	52 200	24 400	72 000	60 900	9 954 100
Etelä-Pohjanmaa	9 295 700	484 150	401 000	121 800	26 100	47 400	72 000	208 800	10 656 950
Pohjanmaa	2 963 300	171 000	127 800	0	52 200	40 900	72 000	0	3 427 200
Pohjois-Pohjanmaa	8 527 500	430 350	367 900	121 800	78 300	41 300	72 000	193 145	9 832 295
Kainuu	3 436 900	176 850	148 300	0	52 200	7 400	72 000	-6 155	3 887 495
Lappi	8 505 900	477 500	366 900	243 600	26 100	12 600	72 000	58 500	9 763 100
KEHA oma toiminta	22 559 200	832 200	973 200	0	52 200	0	0	0	24 416 800
KEHA/ELY-keskusten yhteiset menot	33 888 968	0	0	227 500	156 000	65 000	120 000	1 881 210	36 338 678
TE-ASPA	4 444 900	0	191 700	0	0	0	0	0	4 636 600
YHTEENSÄ	164 446 468	5 926 750	5 632 000	1 750 000	1 200 000	500 000	1 200 000	2 795 000	183 450 218